

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
KAUNO SKYRIUS

Kultūros paveldo departamentui
prie Kultūros ministerijos

2020-07-08 Nr. LK K - 135 (1.32-k)
I Nr.

kopija
Kauno rajono savivaldybės administracijos
Batniavos seniūnijai
Parko g. 10, Bubių k., Kauno r.
El. p.: seniunija@batniava.krs.lt

DĖL SKELBIMO KULTŪROS PAMINKLU IR VALSTYBĖS SAUGOMU

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) gavo Kauno rajono savivaldybės administracijos Batniavos seniūnijos 2020-06-18 prašymą dėl žemės sklype unikalus Nr. 4400-0950-6800, Virbaliūnų k., Batniavos sen., Kauno r., nuosavybės teise priklausančiame UAB „Benefaktor“ planuojamos vykdyti smėlio ir žvyro kasybos įrengiant karjerą.

Prašyme nurodomo žemės sklypo unikalus Nr. 4400-0950-6800 dalis patenka į Lietuvos sklandytojų slėnio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 12156) teritoriją.

Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. IV-190 Lietuvos sklandytojų slėnis pripažintas valstybės saugoma nekilnojamąja kultūros vertybe, nustatytas apsaugos tikslas – saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui. Departamento nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba 2011-10-11 aktu Nr. KPD-RM-1675 nustatė Lietuvos sklandytojų slėnio vertingąsias savybes ir reikšmingumo lygmenį (nacionalinis) bei apibrėžė teritorijos ribas. Vertingųjų savybių pobūdis - Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio, t. y., „1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **reljefas** (status į PV, Nemuno dešiniojo kranto šlaitas, slėnis; būklė gera; TRP; FF Nr. 1-43; 1942-1957 m., 2011 m.); 1.3.5. takai, keliai ar jų dalys - **sklandytuvų pakėlimo statusis takas** (-; būklė gera; TRP 2; FF Nr. 1-17; 19-21; 23-27; 32; 39-41; 2011 m.)“.

Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. IV-150 (Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016 m. spalio 4 d. įsakymo Nr. IV-752 redakcija) 19.1. punkte nurodyta, kad nacionalinis lygmuo – objektai ar vietovės pripažįstami reikšmingais Lietuvos visuomenei (visos valstybės teritorija). Šiuo atveju siūloma objektą ar vietovę skelbti kultūros paminklu.

Prašyme nurodytas žemės sklypas unikalus Nr. 4400-0950-6800 yra greta (ribojasi) ir su kitais kultūros paveldo objektais:

1) Lietuvos sklandytojų slėniu II (unikalus kodas kultūros vertybių registre 35923), kurio reikšmingumo lygmuo **nacionalinis**. Departamento nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba 2011-10-04 aktu Nr. KPD-RM-1671 nustatė vertingųjų savybių pobūdį - Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą retas); Kraštovaizdžio.

2) Virbaliūnų senovės gyvenvietė (unikalus kodas kultūros vertybių registre 32596). Departamento nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba 2009-01-14 aktu Nr. KPD-RM-987 nustatė vertingąsias savybes: „1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **reljefas** (lygus, kiek nuolaidėjantis PV kryptimi, maždaug 250 m ilgio ŠV-PR kryptimi ir iki 100 m pločio, Nemuno slėnio pakraštyje esantis laukas; apardytas ariant, tiesiant dujotiekį; FF Nr. 1-4; TRP; 2008 m.); **pavieniai archeologiniai radiniai ar jų sankaupos** <...>; **kultūrinis sluoksnis** <...>; 4. Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio reljefo autentiškumas - **objektą supantis kraštovaizdis** (iš Š, ŠR pusių Nemuno slėnio status šlaitas, iš kitų pusių - Nemuno u. slėnio laukai; - ; -; TRP; 2008 m.).“

Atsižvelgiant į tai, kad greta aukščiau išvardintų kultūros paveldo objektų įrengiant žvyro karjerą kyla reali grėsmė jų vertingųjų savybių būklei (neatmetama galimybė ir naikinimui), vertinant tai, kad viena iš pagrindinių vertingųjų savybių yra kraštovaizdžio bei nustatytas nacionalinis reikšmingumo lygmuo, siūlome Lietuvos sklandytojų slėnį (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 12156) skelbti kultūros paminklu ir Lietuvos sklandytojų slėnį II – valstybės saugomu kultūros paveldo objektu.

Vyr. specialistė,

I. e. vedėjo pareigas

Asta Naureckaitė

tel.: (8 37) 20 86 64, el. p. asta.naureckaite@kpd.lt